

ELBESZÉLNI A PÉNZT. GAZDASÁGI REPREZENTÁCIÓK A PRÓZAIRODALOMBAN

Konferencia „A 19. SZÁZADI MAGYAR IRODALOM
POLITIKAI GAZDASÁGTANA” LENDÜLET-KUTATÓCSOPORT
szervezésében

2023. április 27–28.

BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT,
IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZET
Budapest, Ménesi út 11-13.

ELSŐ NAP

9:00 Megnyitó

ELSŐ SZEKCIÓ: AZ EREDETI IRODALMI TŐKEFELHALMOZÁS KORSZAKÁBÓL

9:10 Halmos Károly: Az ember aranya. Tímár Mihály történetének tanulságai

9:30 Hites Sándor: Földbirtok, tőke, genealógia. A magyar regény az ősiség eltörlése után

9:50 Tóth Kálmán: „A hitelező kezében kiköszörült éles kés, mellyel az adósa torkát kényelmesen elvághatja ...”: Az 1840-es évek gazdasági viszonyainak irodalmi reprezentációi Vas Gereben *Garasos arisztokrácia* című regényében

10:10 Radnai Dániel Szabolcs: A „szent öreg” pénzdolgai. Kossuth Lajos emigrációs életmódja és vagyoni helyzete Eötvös Károly írásaiban

10:30-10:50 Hozzászólások

10:50-11:00 Szünet

MÁSODIK SZEKCIÓ: MUNKA ÉS VÁLSÁG A 19. SZÁZADBAN

- 11:00 Márton-Simon Anna: *A Budapesti rejtelmek és az 1873-as krach*
- 11:20 T. Szabó Levente: Pénz és munkaidő radikális szemlélete a századvégi magyar és világirodalmi bohém-történetekben
- 11:40 Mészáros Zsolt: Testpraktikák és pénzügyi machinációk: a hitel fiziognómiája a 19. század végi magyar regényekben
- 12:00-12:15 Hozzászólások
- 12:15-13:45 Ebédszünet

HARMADIK SZEKCIÓ: A PÉNZTEREMTÉS MÓDOZATAI

- 13:45 Kiss Lóránt: A pénz mint transzcendencia Gogol *Holt lelkek* című művében
- 14:05 Harmati Róbert: A pénzhamisítás ábrázolása Jókai Mór *Szegény gazdagok* című regényében és korabeli gyakorlata a levéltári források tükrében
- 14:25 Dede Franciska: Gobseck, Goriot, Rastignac és Nucingen. A pénz szerepe és megjelen(ít)ése Balzac regényeiben
- 14:45-15:00 Hozzászólások
- 15:00-15:10 Szünet

NEGYEDIK SZEKCIÓ: A KISZOLGÁLTATOTTSÁG ÖKONÓMIÁJA

- 15:10 Osztroluczky Sarolta: „Szükséges és ésszerű takarékoság” Olvasói szereplehetőségek, narratív sajátosságok és a pénz motívuma Hajnóczy Péter *A fűtő* című elbeszélésében
- 15:30 Danyi Gábor „Amikor az ember előző nap eszi meg a mait” A szovjet munkatáborok gazdasági reprezentációja Lengyel József egyik elbeszélésében
- 15:50 Schäffer Anett: Nők pénz nélkül: A pénz, a társadalmi rendszer és a jogfosztás ábrázolása Margaret Atwood *A szolgálólány meséje* és *Testamentumok* című regényeiben
- 16:10-16:25 Hozzászólások

MÁSODIK NAP

ÖTÖDIK SZEKCIÓ: TÚLÉLŐK ÉS ÁLDOZATOK

9:30 Balogh Gergő: *Élet, élet.* Kertész Imre: *Sorstalanság*

9:50 Horváth Péter: A ráfizetésként egzisztált élet epikai ábrázolása Kertész Imrénél

10:10 Klajkó Dániel: A kárpótlás mint örökség. Márton László *A kárpótlás* című regényéről

10:30 Fodor Péter: Tőzsde és storytelling: André Kostolany történetei a pénzről

10:50-11:10 Hozzászólások

11:10-11:25 Szünet

HATODIK SZEKCIÓ: SZÜRKEZÓNÁK

11:25 Szűts István Gergely: Állam a határon... A központi felügyelet és a csempészés viszonyai Joseph Roth: *A hamis súly* című regényében

11:45 Tóth Tamara: A haszonlesés mozdulatlan világa Gion Nándor *Testvérem, Joáb* című regényében

12:05-12:20 Hozzászólások

12:20-13:50 Ebédszünet

HETEDIK SZEKCIÓ: DZSENTRIK ÉS FELTÁMADÓ ŐSÖK

13:50 Bocsik Balázs: „Éljenek a Tóth Mihályok, akik nem a törököt verik meg, hanem a zsidót”. Gazdasági stratégiák és narratív ökonómia *A Noszty fiú esete Tóth Marival* c. regényben

14:10 Császtvay Tünde: Ráanganak a megszózott békacombok. Az *Új Zrínyiász* pénzügyei

14:30 Virágh András: Hol itt az örökség? Kapcsolatok és cserekapcsolatok az *Andráscsik örökösében*

14:50-15:05 Hozzászólások

15:05-15:15 Szünet

NYOLCADIK SZEKCIÓ: NEMZETKÖZI TŐKEMOZGÁSOK

15:15 Urbán Bálint: A trópusi modernitás problémái – hivatás és kereset Machado de Assis korai regényeiben

15:35 Smid Róbert: A cirkuláció megszakítása mint ökonómiai elősködés a brit századvég irodalmában (*Dracula* és *Dorian Gray arcképe*)

15:55 Balogh Tamás: Hiány és felesleg Elsschot *Sajtjában*

16:15-16:30 Hozzászólások